

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Om Christendommens Sandhed

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 137. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1826_444_2-txt-shoot-idm1090/facsimile.pdf (tilgået 12. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

ten, saldte den ene væsenlig, den anden uøsenlig, saa hvor den lutherste Volenck vilde være stæng videnkabelig, der blev den separatist og forhættende, men hvor den vilde være hjertelig og fællig, blev den, om ikke hjertlingsagtig, saa dog aldeles uforstårlig.

Det var da vifslig med os, som med Krigs-Mænd, der vel paa Land-Kortet kan finde Lande-Skjeller, malede sig til, hvor langt der er imellem Øerne, naar Viens gaare lige, og ses, hvor der er Stov, Mose, Bøller og Huk Viel, hvis Legnene soare rigtig; men som aldrig selv har bereist Landet, eller lagt Merke til dets naturlige Grænser og til dets Hjerte-Hule, saa Hovedstaden er det Eneste, hvorom de har et levende og nogenlunde klart Begreb. I Freds-Tid kan saadanne Krigs-Mænd gjælde for opperlige, og virkelig være det, baade til at holde Stor paa en urolig Aftne, til at holde Tyve og Røvere i Uve, og til at sætte Landet i Rispect hos fremmede Magter, ja, har de Gærdenelands-Hjærlighed med Mod og Mandes Hjerte, kan de selv i Krigs-Tid, under en dælig Anfører, udrette store Ting, men skal efter vil de selv være Anførere, og need ikke af, da har Krig, for Hjenden er i Landet, Hoved-Staden beleiret, og de selv adspredte over hele Landet, med Stover i Hælen, da man der sees et Under-Værk, om Nigen skal reddes. Betenk vi nu, at saadanne Krigs-Mænd var vi, og horde dog med Luther til de Bedste, Christi Vige paa Jorden har hatt, siden Augustin, altsaa i højren hundrede Aar, og vaier Kors-Banneret dess naegter endnu til Hjendens Knæsel, da er det aabenbar mere end Snak med vor almoegtig Skyt-Aand, og med vor usynlige Konge, der knuser Konger som Leekar, og roter ved Bjergene, saa de henfode som Vor for Hans Ansigt, og vidner, at den almoegtige Jord-Drot ogsaa er den Himmel-Drot, vi i ham tilbede! Om jeg dersor nu ser:

hvor at vide, hvor forsoarligt Riget er, og hvor uovervindelig den Krigs-Hær er, som har den Kære at tjene under Hærskarenes Herre, naar den kun ikke selvlog vil raade sig selv, eller forblinder selv giv Hjenden Vaaben imod sig, da man man ikke troe, jeg dermed tanker at vinde nogen Seier, eller gjøre nogen Helte-Gjerning, thi Seieren er vunder, Riget er frelst, mens vi sov, af Ham, der ikke slumrer men vaager altid over Israel, saa det er kun som Historie-Skrivere jeg vil vide, hvoreaf det kom, at Hjenden blev til Skamme, fjordt vi var uudlæg, og hvor urimeligt det er at fryste for Fremtiden, da vi her efter med Guds Hjælp, kan have den Hornselske, selv at tage en Haand i med, og, fjordt det ikke forstørret Herrens Magt, eller formindster Hans Kære, levende tage Det i Hans Kamp og Seier. Jeg vil nemlig vide, at Christendommens Grund-Begreb vi blev fuddsket, fordi det er uangribeligt, og at Kirkens Historie er et ligesaa troværdigt, som magelest Vidnesbyrd for den til Grund-Begreb saarende christelige Tro, saa det var inter Under, at Hjenden, ved at ville bestride Troen med Kirke-Historien, fastede Graven til sig selv. Den grund-dybe Sandheds-Hjærlighed gjorde nemlig, at alle Sandheds-Vermer, fjordt de ved egen og Andre Skjuld saldt i Twil-Raadighed, dog solde, at hverken kunde den splinterne, folde, komme, følvgjorte Christendom være den sedgammle, indholdsrigte, hjerteskjendende, guddommelige Christendom, og at heller ikke rændes denne Tro, som fra Slegt til Slegt var Liv og Land, i Grunden af alle de gloende Vile, man udklod dels mod det Dunkle i Skriften, og dels mod Vinde-Værket i de dogmatiske Kære-Bogningerne. Vel er jeg ikke gammel, men jeg har dog levet længe nok til at kunde fortælle paa Christendommens afslagende og tiltagende Maane; thi Begges Skin og Skilkeje hjender jeg af egen sorghis

